

Namn: Cecilia Nyberg

Yrke: Kyrkoherde i Tyresö

Ålder: 43 år

Bor: Stockholm

Familj: Ja

Intresse: Rider på Färingsö och Ågesta, i Inre Mongoliet och bland elefanter och lejon i Sydafrika

Studerar: Läser till masterexamen i teologi i Uppsala, klar i höst. Har jägarexamen, civilrättslig juridisk examen och förutom teol.kanden en fil.kand och en magisterexamen i ledarskap

Unik: Sveriges första präst som tagit examen på teckenspråkslinjen i Strömbäck. Var också med och startade den första jouren för döva kvinnor på Alla kvinnors hus i Stockholm

Gillar: Ledarskap och utmaningar. Har styrt Finlandsfärjan ur Helsingfors hamn

Motton: "Mod och tålamod", "Att vara att lita på" & "Let's put a man on the moon" (att våga tänka målstyrt och bjuda andra människor på det)

Ordets makt

Text: Helena Thorén Foto: Jenny Purnone Jansson

Tyresöbor går väl inte mer i kyrkan än genomsnittet. Ändå är idag, nio år efter separationen från staten, sju av tio tyresöbor medlemmar i Svenska kyrkan. Det är många själar att valla för kyrkoherde Cecilia Nyberg. Var står hon i aktuella frågor som lågkonjunkturen, regnbågsfamiljer och religionskrig?

Det är två år sedan Cecilia Nyberg tillträdde som kyrkoherde i Tyresö församling. Första dagen på jobbet var den 8 mars, internationella kvinnodagen. Betydde det något att det var just den dagen?

- Det gjorde det. Jag är den första ordinarie kvinnliga kyrkoherden i Tyresö och i fjol firade vi femtio år med kvinnliga präster i Svenska kyrkan. Jag är glad och stolt över att vara kyrkoherde, men nu måste vi titta framåt. Att det finns kvinnliga präster är inte en fråga längre.

Kyrkan har en delvis smärtsam historia av kvinnoprästmotstånd, men debatten har svalnat och närmar sig fryspunkten. På frågan om hon är feminist svarar Cecilia efter viss fundering "Spontant ja".

Det beror på vad man lägger in i begreppet. Hon tycker att det finns saker hon vill förändra i samhället. I tidningarna kan man läsa att det fortfarande är tufft för kvinnor att väljas in i näringslivets styrelser. Det borde vara självklart att rekrytera efter kompetens och inte efter kön. Hon riktigt ryser när hon hör rekryterare säga "vi måste våga nytt" om de då menar att det innebär att de ska våga satsa på en kvinna.

Regnbågsfamiljer

Trots det banar hon själv ny väg i Svenska kyrkan som släppte banden med staten för nio år sedan. Idag är frågan om samkönade äktenskap en het potatis. Regnbågsfamiljer, det vill säga familjer med två män eller två kvinnor, kan ingå partnerskap och sedan välsignas av en präst, men det får inte vigas. Det finns många åsikter om det och som alltid hörs ytterligheterna mest.

- Där vi står idag ska vi kanske inte behålla vigselrätten. Den är en kvarleva från när vi var en statskyrka. I andra länder i Europa gifter man sig borgerligt och sedan kan de som vill få en välsignelseakt i kyrkan. Då håller man det civilrättsliga i äktenskapet för sig och sedan kan paret välsignas i den kyrka och religion de tillhör.

Cecilia har tagit ställning för regnbågsfamiljer.

- Jag välsignar regnbågsfamiljer utan att tveka. Det handlar om att respektera alla människors kärlek och vilja att gå in i en god vuxenrelation. Jag vill värna om det goda och äkta.

Cecilia Nyberg är en kvinna med tydliga åsikter och stark utstrålning. En kvinna som gärna klär sig i powersuit och högklackat. Mitt i allt det gråa. Jag har ofta undrat över varför den färgen är så populär bland kyrkoanställda. Som Cecilia klär sig och tar plats får min fördom en uppfriskande käftsmäll.

På pass i storskogen

Hon föddes i Stockholm, men berättar att hon har sina rötter mycket längre norrut. I den lilla byn Näsåker utanför Sollefteå i Ångermanland. Där forsar Ångermanälven genom den vilda skogen, där bor föräldrarna och där har Cecilia en stuga dit hon gärna åker. Hon har under flera år jagat älg i skogarna utanför Näsåker.

- Det började med att jag följde med pappa och satt på pass. Att vara med i älgjakten var ett sätt att komma nära bygden. Sedan älskar jag naturen där uppe. Att gå upp tidigt, ta med termos och mackor och se dimman skingras när solen stiger upp är en naturupplevelse.

I trakten runt Näsåker finns mycket björn och Cecilia har mött dem. Ett möte som hon inte vill göra om. Inte nu i alla fall och därför har hon tagit paus från jakten.

Jakten på livets mening

Vem skulle du vända dig till med existentiella grubblerier? Kanske till en filosof (men var hittar man dem?) eller en präst. Meningen med livet är något säkert alla funderar på då och då. Människor har i alla tider grubblat och tyckt om det.

En del tycker att meningen med livet är livsviktigt. Filosofen Sören Kierkegaard var en av dem och han beskrev konsten att leva innerligt. Andra menar att man ska fånga dagen och leva i nuet. Inte ta livet så högtidligt. Sedan finns det de som tycker "Vaddå, vi föds, växer upp, får barn och dör". Vad är det för högre mening med det? Människosläktet lever vidare och det är det.

Cecilia Nyberg tvekar lite inför ämnet. En väninna har gett rådet att passa på sådana frågor, men hon slänger sig ut ändå.

- I doptal brukar jag säga att livet är en gåva från Gud och vad vi gör med livet är vår gåva tillbaka. I mitt liv vill jag tjäna Gud på bästa sätt och försöka leva i det varje dag. Jag är inte så himla genomreflekterad, men det är något jag jobbar med.
- De flesta människor ställer både sig själv och andra mot väggen ibland och frågar "Hörru, blev det här så bra?" Det är mitt ansvar som människa att söka vägen och att välja att säga ja eller nej till de möjligheter jag får.

Själv valde hon att säga ja till prästyrket som 24-åring och fem år senare prästvigdes hon. Det var farmor som sådde fröet en gång i tiden när de korsade en kyrkogård på spark.

- Hon frågade om jag inte skulle bli präst och jag sa "Nej, jag ska bli journalist och flyga helikopter". Senare under studentåren ifrågasatte jag mig själv och diskuterade mycket med vänner. Pappa hjälpte mig att växa från barnatro till en egen tro. Jag valde mellan att ha tron för mig själv eller dela med mig av den och prata för varan.

Att dela med sig är viktigt för Cecilia. I rådande lågkonjunktur är många drabbade av varsel eller känner någon som kan bli av med jobbet. Det gör tillvaron otryggare. Vad kan ni göra för dem?

- Vi är väl rustade. Våra diakoner har påbörjat ett större arbete med samarbetspartner som ska resultera i att människor hittar hit. I höst kommer vi att starta ett åttaveckorsprogram kallat Livskraft där vi hjälper människor att våga stanna upp och möta det de står mitt i. Det liknar en hjälp till självhjälp.

Estonia

Vid större katastrofer och kriser spelar alltid kyrkan en roll. När mattan dras undan och tillvaron svajar öppnar kyrkorna sina portar för sörjande och chockade. 1994 när Cecilia var färsk präst inträffade Estoniakatastrofen. Hon var en av prästerna som tog emot anhöriga i Värtahamnen.

- Människor söker sitt innersta när ingenting annat finns att hålla sig i. Vi hade inte svar på frågor om varför, men vi var där och hjälpte dem med hopp och förtröstan genom mörkret. Biskop Caroline Krook sa då i en TV-sänd gudstjänst "Gud vill inte allt det onda som sker, men Gud har varit med varenda människa hela vägen".

I svåra stunder är vi på ett sätt ensamma med oss själva. I vardagens slentrian kan vi också vara ensamma, frivilligt eller ofrivilligt. Ibland kan man undra om inte folk har närmare relation till gubbarna i TV-rutan än till grannen. Hur tror du att ensamhet påverkar oss?

- Jag tror att ensamhet är viktig, för mig är den det. Jag tycker om den. Jag tycker också om att vara med människor. Ensam tvåsamhet är värre. För att få gemenskap måste man vilja öppna sig och det kräver arbete. Man ska ringa, bjuda hem, vara trevlig och så. Mötet sker inte bara på ens egna villkor utan också på någon annans. Vill man bryta en ensamhet behövs en egen insats. Då får man bestämma sig för att göra det.
- Att bygga en relation betyder både kärlek och sårbarhet. Du tar risken att bli sårad och det kräver mod. Men att leva i kärleken och sprida den är det enda vi har att göra på denna jord (fritt återgett ur en dikt av Margareta Melin).

Rötter

För Cecilia Nyberg är hennes mormorsmor, farmor och mamma starka förebilder. Rötterna är viktiga och hon vill bära med sig sin släkts levnadsöden. Hon säger att hon "har dem i ryggen" när hon behöver styrka och hon tycker man ska försöka om man kan låta sina rötter bli något positivt. Även om hon är medveten om att det inte alltid är så lätt. Talesättet "slakten är värst" är inte taget ur luften.

- Ibland är det så att man inte kommer överens även om man är släkt, men då kan man skapa ett eget sätt att hitta sina rötter. I TV-serien Vänner blev vännerna in och blev vad slakten skulle kunnat vara. Det har visat sig bli ett allt mer vanligt fenomen inte minst i storstaden.

Och ändå är det värt att försöka förstå sina rötter och ha en förlåtande attityd mot sig själv och sin släkt. Det kan ta tid.

Krig i religionens namn

Att förlåta är under vissa omständigheter inte det lättaste. I kriget i Mellanöstern står religioner mot varandra. Krigsoffren är alltför ofta civila som nu i Gaza. Det är svårt att förstå. Varför används religionen som skäl för att döda varandra?

- Det handlar om att religionen används på ett sätt som den inte var tänkt att användas. Bara för att några människor brister i sin mänsklighet får vi inte sluta att vara det. I kriget i Mellanöstern står Svenska kyrkan för fred och försoning. Det är vårt uppdrag, att verka för det som är gott och vi väljer inte sida i konflikten.

Gör ni något i församlingarna i Tyresö?

- Helgen den 17-18 januari tog vi upp kollekt till de drabbade i Gaza. Så kan vi göra för att göra skillnad i världen. I februari bjöd vi, tillsammans med Åke Sandin från Tyresö Ulands- och Fredsförening, in till en bildvisning av Tore Persson som pratade objektivt om vad som händer i Palestina. Och den 29 (?) mars kommer vi att ha en dag för religionsdialog och ekumenik med Alexandra Pascalidou (red. journalist) och prästen Helen Egnell från det nystartade centrumet för religionsdialog. Jag ska också vara med i debatten. Vi vill med det öka kunskapen för att undvika fundamentalism och sån't.

Lycka är inte lätt

Underbar och älskad av alla (och på jobbet går det också jättebra), så löd titeln på en bästsäljande bok av Martina Haag som kom ut för några år sedan. Strävar vi alla efter lycka?

- Lycka är inte ett helt enkelt begrepp. Det kan kännas ytligt. Kärleksbudskapet från oss inbegriper så mycket. Det finns ingen kärlek utan sår. Det gör inte det. Kanske är det så med lycka också, att det är ett raster.

Materiell lycka, att shoppa sig lite lycka för en stund. Är det okej? Cecilia tänker efter innan hon säger:

- Till syvende och sist är vi inte mer än människor. Att ha fina saker är väl bra, bara det inte tar överhand. Den som är rik har ett större ansvar.

Hur menar du då?

- Jag tar mig själv som exempel. Jag har ett ansvar för att när jag vet vad som är gott och rätt och riktigt göra mina val.

”och så levde de lyckliga i alla sina dagar”

Snart stundar bröllopstider och Tyresö kyrka är en av Sveriges mest populära kyrkor att gifta sig i. Den som drömmer om ett bröllop på sommaren gör bäst i att slänga sig på telefonen den dagen de öppnar bokningarna för nästa år. Då är det telefonkö. Prästerna får arbeta i skift. Nära nog fem vigslar varje lördag hela juni, juli och augusti klämmer de in i Tyresö kyrka.

Har brudparen förväntningar på lycka?

- Det tror jag att alla brudpar har. Det är det man vill bygga tillsammans. Jag tror att alla vill att det ska bli lyckosamt, annars tror jag inte att man går in i det.

Samtalen prästerna har med den blivande bruden och brudgummen handlar ofta om praktiska saker de oroar sig för och vad de kliver in i, men också om symboliken som finns i kyrkan.

- Kyrkgången har en stark symbolik. De går genom sin historia, sina rötter som vi pratade om, och framför bänkarna lämnar de det gamla bakom sig. När de sedan vänder sig om där framme är det som en ny familj. Nu kommer livet att bli annorlunda. Så är det fortfarande i vårt samhälle.

En annan stark symbol sitter på kyrkspiran. Det är inte korset utan kyrktuppen jag tänker på. Varje år i mars utses Årets kyrktupp av Kyrktuppsfrämjandet, under de senaste åren tillsammans med tidningen Land. I Tyresö har vi en kyrktupp och den sitter på Tyresö kyrka. Hoppas den vinner!

- Absolut, det vore väl jätteroligt!

Bildtexter:

1. Att gå före kräver både mod och tålamod. De två orden har följt Cecilia genom åren.
2. Konfirmation eller inte: Jag minns att jag stod i en telefonautomat på lägret och ringde hem. Jag sa ja, de kunde komma.
3. Var går gränsen för när engagemang tippas över i någon sorts fundamentalism? Cecilia Nyberg tror att referenspunkter, som gemenskap ger, är viktiga i de stunderna.